

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

N:o 42

Den 16 okt.

Illustrerad Veckotidning för Söndagsskolan och Hemmet.

Redaktion: ANNA GAUFFIN.

38 årg.

1921

I träldomslandet.

2 Mos. 1: 6—14.

landet Gosen levde ett lyckligt folk. Genom Herrens underbara ledning hade israeliterna fått sin boplats där. För länge sedan hade Josef dött och likaså de andra stamfäderna. Men folket växte i antal och rikedom. Den bördiga jorden skänkte dem rika skördar och på de vidsträckta grässlätterna betade tusentals kor och andra husdjur. Men även i andra yrken blevo de kunniga, ja de lärde sig allt, som de framstående egypterna redan länge varit mästare uti.

Men så förändrades allt för dem. Den gamla kungaätten störtades och en konung av landets egna barn kom på tronen. Den nye härskaren trodde, att israeliterna skulle förena sig med hans fiender. Dessa hade ju varit vänliga mot israeliterna, och dessutom voro de av den semitiska folkstammen liksom israeliterna.

Egyptens konung sammankallade sina rådmän och sade: »Se, Israels barns folk är oss för stort och mäktigt. Låt oss gå klokt tillväga med dem». Naturligtvis ville konungen ej driva bort ett så flitigt och för landet så nyttigt folk. Om man försökte att fördriva dem, kanske de satte sig till motvärn och finge hjälp av Egyptens fiender och det kunde då gå olyckligt för landet.

Israeliterna skulle ej fördrivas utan i stället underkuvas. Man tog ifrån dem alla deras rättigheter och förvandlade dem till slavar. Sedan kunde man förtrycka dem, hur man ville. Hårda och grymma arbetsfogdar sattes över dem. Tungt byggnadsarbete blev deras lott. Konungen beslöt att två starka fästningar skulle uppföras vid landets östra gräns. Där skulle stora förtåd samlas för krigshärens behov.

Men varför skulle nu allt detta hända Guds folk? Jo, israeliterna hade haft det så bra i Egypten, att de höllo på att glömma det land, som Gud hade lovat åt deras fäder. Deras längtan efter löfteslandet höll på att dö under lyckans dagar. Så är det ju även för oss, när vi ha det bra. Då glömma vi lätt bort det himmelska hemmet, mot vilket vi skulle ila i längtan och hopp. Men så sänder Gud ofta något tungt och svårt för att längtan skall väckas igen. Precis som när barnen äro borta från far och mor och ha det så bra, att de knappast någon gång tänka på dem. Men blir gossen sjuk, då vill han genast hem till mor.

Det hårda arbetet israeliterna fingo utföra, blev till nytta för dem. De fingo starkare muskler under arbete med sten och tegel, deras duglighet

ökades och viljan blev smidig och stark som stål. Nöden drev dem också att söka fädernas Gud och att som bröder sluta sig samman till inbördes bistånd och försvar.

Till och med fienderna måste inse, att det skulle bli svårt att underkuva ett folk, som uppehölls av en underbar gudomlig makt. I stället för att förmjnskas i antal ökades de alltmera och överallt såg man dessa förhatliga israeliter.

Man försökte med ännu svårare arbeten, hugg och slag vankades varje dag, men ingenting hjälpte. Nog böjdes ryggarne under de tunga bördorna, nog grånade håret tidigt under de bekymmersamma dagarna, men folket höll ut i de svåra prövningarna.

Även de små oskyldiga barnen skulle få lida. De skulle dödas redan vid födelsen, så var konungens vilja. Och när inte ens detta grymma handlingssätt tycktes hjälpa, ty kvinnorna, som skulle göra detta, hade hjärta nog att säga nej, ja, då kom till sist det påbudet, att vem som helst skulle få döda de israelitiska gossebarnen. Ängest och förtvivlan rådde i många hem. Skulle ej Abrahams Gud hjälpa? Jo, han gjorde det, men därom få vi höra en annan gång.

V. Wikholm.

"Det går snart över."

Karin hade fått en liten gunga, passande för hennes docka. Men den visade sig icke vara riktigt bra, ty den lilla damen halkade ned från sitt säte och hamnade med kraft på bordet, där den välte ett bläckhorn över en tavla, som Karl arbetade med.

Ögonblickligen sprang Karl upp från stolen, fattade tag i dockan, kastade den på elden och marscherade ut ur rummet, där Karin stod kvar med tårarna strömmande utför kinderna. Och huru bordet såg ut, kan lättare tänkas än beskrivas.

En halv timme senare kom han tillbaka, glad och strålande som solen och hade med sig en vacker docka för att ersätta Karin för hennes förlust. Hon lät snart trösta sig och var mera övertygad än någonsin, att Karl var den snällaste gosse i hela världen.

»Om man är häftig — ja, då är man ju häftig, det är inte mer med den saken», sade Karl, mera likgiltig än ångerfull. »Jag kan bli ond i ett nu, men om ett ögonblick är alltsammans över».

»Är du säker på det?» frågade hans farfar allvarsamt.

»Ja visst. Jag är inte av det slaget, som går omkring och är sur för ingenting. Jag far upp tvärt, men jag går aldrig och bär på bittra känslor.»

»Men följderna? — Är du så säker, att de äro förbi om ett ögonblick eller två? Jag kan aldrig höra någon tala lättsinnigt om ett fel utan att komma ihåg en tilldragelse från min barndom. Jag var också så häflig, Karl; men jag var som det heter kvickivändningarna. I ena ögonblicket kunde jag bli alldeles ursinnig och i det nästa kunde jag skratta åt min egen häftighet.

Det gick bra för mig i skolan; jag kom upp med höga betyg i varje klass. En dag hade jag talat överlägset om min ställning i klassen och hur länge jag hade behållit den, men just den eftermiddagen gick det mindre bra för mig, sannolikt på grund av en slarvigt överläst läxa, och jag gav ett svar så dumt, att det mottogs med ett utbrott av skratt. Förödmjukad över mitt misstag och att jag förlorat min ställning såsom den första i klassen tillbragte jag en otreflig eftermiddag, och då skolan var slut, gick jag dyster min väg. Jag hade ej lust att tala med någon, fast jag försökte se likgiltig ut.

»Där kommer den ofelbare! Där är

pojken, som aldrig gör fel!» ljöd det från en skolkamrat, som gick framför mig, och så återtog han gäckande mitt dumma svar.

I en häftig känsla av raseri kastade jag min öppna kniv efter honom. Den gick alldeles förbi hans huvud, och ett ögonblick därefter satt den darrande i trädet framför oss. Åsynen av detta och av hans likbleka, förskrämda ansikte förde mig tillbaka till förnuft — jag sjönk ned på marken och gömde ansiktet i mina händer.

Skolkamraterna samlades vänligt omkring mig. Till och med Karl, som jag kastade kniven efter, sade, att det ju var hans fel mer än mitt. Men jag förstod, att det var endast Guds nåd, som gjorde, att jag slapp se min kamrat ligga död vid mina fötter och hela mitt liv förörkat vid tanken på att jag var en mördare.

I flera veckor levde jag om denna tilldragelse i förfärliga drömmar, och det skall jag säga dig, Karl, att intill den dag i dag är här ett obehärskat sinne aldrig förefallit mig som en likgiltig sak. Den vrede, »som går över på ett ögonblick», kan vara såsom en gnista i en kruttunna och kan när som helst bliva en orsak till sorg och skam för hela ditt liv.

Tjädern.

Med teckning.

Det finns en grupp av våra skogsfåglar, som kallas *hönsfåglar*. Till dem höra våra tama höns, som vi äro van vid och en av eder själva sett. Men dessa hava åtskilliga släktingar, som leva i skogarna, varför de ock kallas *skogshöns*. Till dem räkna vi bland andra *tjädern*, den fågel, som i dag finnes avbildad i vår tidning.

Tjädern är den största av alla våra skogshöns. Han är för övrigt en av de allra största lantfåglar i hela Europa. Han förekommer sparsamt i hela vår sydliga världsdelen i dess skogs- och bergstrakter. Först i nordliga Europa, i Sverige, Norge, Fin-

land och Ryssland förekommer han mera talrikt.

Tjädern är en ståtlig fågel med en längd av över en meter och en vikt av nära 5 kilo. Hjässan och strupen äro svartaktiga eller stålblå, vattrade med mörkt. Undre kroppsdelarne äro svarta med en glänsande grön fläck på bröstet och vita fläckar längre bakåt! Vingarna äro rostbruna, vattrade med svart, vingpennorna mörkbruna och stjärtpennorna svarta med vita fläckar i spetsen.

Om dagen träffar man tjädern vanligen på marken, där han smyger omkring mellan låga buskar för att söka föda och

TJÄDERN.

flyger icke upp, förrän han blir skrämde av något ovanligt. Om natten sover han likväl i ett träd, där han sätter sig på någon av de lägre grenarna.

För övrigt är tjäderns gång litet klumpig. Flykten är även ovig, bullrande och påskyndad genom täta vingslag och icke ut hållig. Både tupp och höna äro ovanligt skygga och begagna sig av sina skarpa sinnen för att redan på avstånd undvika varje fara. Vintertiden, då marken är hölj d i djup snö, flyttar han sig upp i träden. Tjadertupparna samlas då i större och mindre flockar och slå sig ned i någon tät talldunge, där de sitta kvar i samma träd både natt och dag, tills de förtärt större delen av de åtkomliga barren och ämnena till nya skott, varefter de flytta till ett annat träd.

I stället för att företaga flyttning till sydligare trakter, då häftiga stormar rasa och sträng köld råder, säges tjädern då gräva sig ner i snön för att där tillbringa natten. Tupparna äro ganska starka och till lynnet ondsinta. Man har flera trovärdiga berättelser om att de förföljt djur, ja, till och med människor, som kommit inom deras område. De tjädrar, som hållas fångna, bli alltid mer eller mindre onda i synnerhet på människor.

Tjäderns föda består av blad, knoppar

och säd, men om vintern huvudsakligen av tallbarr samt om våren av de unga tallskotten. Av denna sistnämnda föda får deras kött en svag lukt eller smak av kåda. Ungarna matas dock mest med myr ägg, insekter, larver och maskar.

I slutet av vintern, då vädret börjar bliva mildare, samlas tjädrarna till den så kallade »leken». Tupparna sätta sig efter solnedgången i något större träd, var och en i sitt. De sitta tysta under natten, men i gryningen börja de spela i trädet, var med de fortsätta tills nära soluppgången. Då tystnar tjädern och flyttar sig till toppen av ett annat träd, där han spelar något litet, varefter han fortsätter spelet på marken under de besynnerligaste krum språng.

I en liten fördjupning på marken lägger tjäderhönan ända till sexton ägg. De äro gula till färgen och lätt brunprickiga. De ruvas under en månads tid. De små tjäderungarna kunna genast springa omkring på marken och följa modern, vilken de icke lämna förrän nästa vinter.

Tjäderns kött anses såsom en läckerhet, varför han mycket ivrigt jagas. Jagten är dock i lag förbjuden från och med den 15 februari till och med den 10 augusti.

Efter J. B. Gauffin.

I Höstetid.

Med teckning.

Lär mig, o skog, att vissna glad
och länka: trots de gula blad,
en bättré vår dock stundar.

Då tivets träd skall härligt slå
och sina djupa rötter slå
i evighetens lundar.

Du fågelflock, som nyss jag såg
fly bort från nordens frusna våg
till obekanta stränder.

ack, lär mig du från snö och is
fly till ett evigt paradiset,
vars sol ej återvänder.

Du fjärl, som begrovs i snön,
lär mig, att livet gror i lön,
förrn det mot ljuset svingar.

Att stoflet, som i jorden bor,
får bida där på skönhet stor,
på gyllne purpurvingar.

(Från danskan.)

BARNAVÄNNEN.

I HÖSTETID.

Små fåglar i snön.

(Forts.)

Kezia önskade, att hon kunnat göra mycket gott för sina små skyddslingar, men hon kunde icke få göra det, emedan hon aldrig överträdde sin husbondes befallningar. Därför måste hon t. ex. giva dem vatten, då hon velat giva dem mjölk, och kall gröt, då hon hade velat giva dem färskt bröd. Hon skämdes också ofta för de stoppade och trådslitna kläderna, som hon måste kläda på dem. »De här barnen borde ju vara de förnämsta i socknen», brukade hon säga för sig själv. »Det är nog bra att vara en rättskaffens man, men det är i alla fall orätt att vara snål».

Då det började snöa, sörjde hon mera bittert över hans snålhet än någonsin. Kölden kom alla småttingarna att frysa mycket, och hon önskade att hon kunnat leda kakelugnarna med björkved och kaminen med finaste antracitkol, men det kom aldrig i fråga, att kyrkoherden ville bestå sådant.

»Spring ut, mina små kycklingar och håll er varma genom att leka i snön», sade hon till dem, då det vita snötäcket bredde ut sig över fält och ängar och kom de bladlösa träden och den skummande floden att se aldeles svarta ut.

Ray och Robert brukade undervisas av sin far i hans arbetsrum, en liten mörk och trång kammare, som var lika skräckinjagande för dem som om den varit en tortyrkammare. Deras bekantskap med bokstäverna var ännu ganska ringa, men rottingen kände de väl till, och det var alltid därinne de agades.

Men denna morgon voro de fria, ty deras far hade kallats till en döende sockenbo på andra sidan om den stora, bruna heden, som vidtog där trädgården och ängarna slutade och så småningom sänkte sig nedåt.

Och Ray och Robert sprungo ut och drogo sina bröder med sig, ja, tillochmed småflickorna i deras trävagn. Och de rasade och sprungo i kapp, åkte kana på

den tillfrusna vattenpölen och bombaraderade varandra med snöbollar. De tumlade om och hade roligt, som om aldrig någon rotting låge på skolbordet och inga plumpiga och nedfläckade skrivböcker väntade på dem. De lekte, att de åkte kälke, som de sett barn göra på bilderna i deras jultidningar och inbillade sig, att småflickorna voro prinsessor.

De voro så upplagna av sin lek och hade så roligt, att de alls icke hörde de steg, som alltid kommo dem att darra av fruktan. Plötsligt skar kyrkoherdens barska röst som en kniv genom luften:

»Ha ni läst edra läxor?»

Robert, som höll på att skotta snö över Tom, och Ray, som bar Dick på ryggen hörde båda denna röst, och deras oskyldiga lek avstannade, liksom en hunds lek upphör vid den hårda smällen av en piska.

Ray, som blev vit som snön, var den första som svarade.

»Vi ha inte läst några läxor, pappa», sade han.

»Vad ha ni gjort då?»

»Vi ha lekt.»

»Jaså, gå nu in i mitt rum.»

Robert började gråta och Rays läppar darrade. De visste, vad befallningen hade att betyda.

»Det var mitt fel — det var bara mitt fel, för jag bad dem gå ut och röra på sig, så att de skulle bli varma», ropade Kezia, som kom springande ut på gården. Men kyrkoherden sköt henne åt sidan.

»Du skämmer bort barnen, det märks tydligt», sade han kallt. »Men pojarna äro stora nu och böra veta sin plikt.»

Kezia försökte förgäves tala för dem; gossarna befalldes att gå in i arbetsrummet.

»Slå bara mig, pappa!», ropade Ray med darrande röst. »Snälla pappa, låt Robert slippa stryk! För om jag hade stannat inne, hade Robert också gjort det.»

(Forts.)

Söndagsskolan i N. Ljunga.

Vi ha i vår kära tidning Barnavännen fått påhälsning av många kamrater i vårt land, och nu tänkte vi, att det kanske kunde intressera tidningens läsare att göra vår bekantskap.

N. Ljunga socken är belägen i mellersta Småland 5 km. från Sävsjö järnvägsstation.

Söndagsskolan har pågått här i över 40 år, och den gode farbror, som då började hålla söndagsskola här, gläder oss ännu

med att ibland vara med och tala om Jesus, barnens bästa vän, för oss. Han har nu fått några av sina äldre söndagsskolbarn till medhjälpare i arbetet.

Må vi, som har den stora förmånen att gå i söndagsskolan och höra och läsa Guds ord, gömma ordet i våra hjärtan, och må Guds ord vara lyktan för vår fot och ljuset på vår vandringsstig, önskar

En av de små.

Brevväxling med de små.

Prisuppgift n:o 12

Räknegåta.

En gosse tillfrågades, huru gammal han var. Han svarade: »När jag till min nuvarande ålder lägger hälften av min ålder om åtta år, så blir jag 22 år». Huru gammal var han då nu?

Bibelläsning.

Veckan 17—23 okt. 1921.

M. 17. 2 Mos. 2: 1—10. Moses födelse.

T. 18. vv. 1, 2. Barnet döljes i hemmet.

O. 19. vv. 3, 4. Barnet döljes i vassen.

Prisuppgift n:o 13.

A. A. B. E. Bokstäverna ordnas så, att de vågräta raderna bilda namn på. 1. En amerikansk ö. 2. M. M. N. N. Ett land i Asien. 3. En huvudstad i Europa. 4. En känd dansk ö.

T. 20. vv. 5, 6. Faraos dotter får se barnet.
F. 21. vv. 7, 8. En klok och kärleksfull syster vakar.

L. 22. vv. 9, 10. Barnet kan i trygghet få vara hos modern.

S. 23. *Minnesvers*: Ps. 91: 11.